

Valdštejn ožívá kulturou a rozkvétá do krásy

12.4.2011 Liberecký deník str. 7 Kultura regionu

IVAN ŠÍLER

Kulturní program hradu Valdštejn pro nadcházející turistickou sezónu přináší množství novinek a pečlivější pohled do zdejší historie

Aby návštěvníci vstřebali atmosféru hradu co nejintenzivněji, provede je opravenými objekty zemský lapka i poustevník.

Turnov - V důsledku předrevolučních poměrů nechybělo příliš, aby se hrad Valdštejn v srdci Českého ráje uchoval pro současné obyvatele libereckého kraje a ve své celistvé podobě pouze na starých pohlednicích. V roce 1986 došlo k velké havárii ochozů a podloží kostela. Druhý skalní blok navíc musel být po několik let staticky zajišťován.

Teprve, až když se zbudovaly opěrné zdi a opravil kostel, dostaly rekonstrukční práce jednoznačný řád. Po této náročné stavební úpravě se každý rok postupně obnovovaly všechny další objekty včetně klasicistního domu.

Turistické novinky v nevšedním podání

Od roku 2008 probíhá i oprava tzv. "Nového paláce" s dokončením v letošním roce. V dalších letech ovšem čeká hrad ještě velmi náročné zajištění nejhroženějších částí třetího skalního bloku, na kterém se palác a celá středověká část historické stavby nacházejí. Přesto se ale Valdštejn již dnes těší stále větší přízni výletníků. Pro začínající turistickou sezónu zde proto přichystali několik svěžích novinek. K nim patří nevšední prohlídky uváděné průvodci v historických kostýmech připomínajících různá období z dějin hradu.

V jeho středověkém sklepení se navíc otevírá nová stálá expozice věnovaná pískovci, který hrad obklopuje.

Po boku i za ruku s loupeživým rytířem

Při jedné z prohlídek se návštěvníci budou moci například nechat provést loupeživým rytířem, který je seznámí se středověkou historií hradu, nebo poustevníkem, který jim představí barokní období, seznámí je s poustevnictvím a povypráví o Karlu Hynku Máchovi, který zde při své návštěvě v roce 1835 zachytil na svém akvarelu bývalý hostinec, z něhož je dnes výstavní klasicistní dům.

„Chceme, aby lidé odcházeli nejen s dojmem, že navštívili krásnou památku a že tady strávili krásný den, ale aby si odnesli i nějaký zážitek a aby na ně dýchla atmosféra určitého období,“ vysvětlila kastelánka Andrea Jurášová.

Jak současně dodala, hrad v průběhu sezóny a po jejich loňském úspěchu nabídne i několik nočních prohlídek. „Budou pokaždé zaměřené na něco jiného. Rádi bychom, aby návštěvníci zažili moment překvapení, kdy se něco odehraje i v jiné části hradu, než jsou zvyklí,“ láká kastelánka.

Kolébka šlechty i sídlo zemských škůdců

Hrad Valdštejn byl založen mezi lety 1260-1280, jako nejstarší hrad Českého ráje. Je také kolébkou stejnojmenného šlechtického rodu Valdštejnů. Slovatný vojevůdce Albrecht z Valdštejna se však zde již nenarodil. Pouze jej opětně převzal do vlastnictví od roku 1621.

Ještě předtím v 15. století, byl Valdštejn obsazen husity pod velením hejtmanů bratří z Valečova. Po husitských válkách se hradu zmocnili loupeživí rytíři. Jmenovitě se uvádí Kryštof Šof z Helfenburka zapletený do spiknutí proti králi Jiřímu z Poděbrad. Zajímavou postavou byla i poslední majitelka, Kateřina ze Strážnice, milenka syna Jiřího z Poděbrad, Hynka z Minsterberka. Po roce 1495, kdy zemřela, zůstal hrad dlouhý čas opuštěn a bezmála se proměnil v ruinu.

Výjimečný areál

Dopravdy znovu ožil až s působením zbožné Marie Markéty z Valdštejna, která jej v letech 1722 - 1728 proměnila v barokní katolické poutní místo s velkolepou sochařskou výzdobou vstupních mostů.

Avšak právě tato jeho rozmanitá a často i pohnutá minulost se stala dobrou inspirací, jak na místo přilákat nové návštěvníky.

„Areál Valdštejna je výjimečný tím, že se na těchto skalních ostrozích setkáváte s pozůstatky jednotlivých období a ukázkou různých typů architektury až po 19. století,“ řekla Hana Maierová, starostka Turnova, kterému hrad patří.

V kamenném sklepení hradu navíc bude instalována nová stálá expozice věnovaná pískovci. Návštěvníky seznámí s jeho vznikem, vlastnostmi i významem, který měl pro člověka.

„Expozici jsme nazvali Chvála pískovce, protože pískovec je pro Český ráj velmi významná hornina a v žádné expozici není tímto způsobem rozebrán,“ vysvětlil jeden z jejích autorů Tomáš Řídkošil.

Foto popis| **TVÁŘ I DUŠE VALDŠTEJNA**. Hrad, který od ranného středověku vlastnili urození pánové, loupeživí rytíři i milenka Jiřího z Poděbrad znovu obživil díky skvělé práci restaurátorů a péči města.

Foto autor| Foto: Valdštejn

Region| Severní Čechy

Publikováno| Liberecký deník; Kultura regionu; 07

Publikováno| Jablonecký deník; Kultura regionu; 07

Publikováno| Českolipský deník; Kultura; 07